

כדורגלן ישראלי מוסד דרישת שלום מסמאלין

טיוד ברחובות מוסקבה. נבחרת ישראל בכדורגל מטיילת לפני המשחק ברחובות העיר. נראים מימין לשמאל: סטלמן, גלזר, לבקוביץ, מתניה חודורוב, ויסקר, חלדי ורבינוביץ. מאחוריהם שאר אנשי הנבחרת.

אפשר להגיד שמעטט כל הזמן הייתי משקיף על המשחק מטעם שחקני הנבחרת. החברה שלנו נכנסו כולם לקו ה-16 ולא יצאו משם. היו אולי שמונה מגינים. הרוסים משחקים מצויין ולמולנו היה להם יום גרוע. הקהל התרגז וקילל אותם, כאילו הם מפסידים ולא אנהנו.

קיבלתי את הכדור אולי עשר פעמים. חמש פעמים הצ'יחתי לעבור את קו ה-16. ברור שלא הצטיינתי. הייתי לבד בהתקפה. אם היו נותנים גם לי לעמוד כמו כולם בקו ה-16 הייתי גם אני מצטיין.

אבל תגידו עלי מה שתגידו, בכל המשחקים נגד נבחרות של ארצות, מי נתן את הגולים אם לא אני? נגד הרוסים זה היה אחרת. לא הספקנו לראות את הגול שנתנו והם עוד פעם כבש היו בשער.

שיחליפו אותי לי זה לא איכפת. הייתי כבר במלון לנינגראד.

ה שופט גריפית היה מצויין. הוא היה תופס אופטידיים 15 סנטימטר. מה שמעניין אתכם בטח זה איך נפצע השוער יאשין. לי לא היה שום דבר נגדו. הוא רק הרגיו אותנו בזה שהיה יוצא כל פעם עד אחרי קו ה-16, כאילו לצחוק לנו. היה עושה כל מיני תנועות בידים וצועק על השחקנים שלו. זה גבר עצום. חבל שלא תוכלו לראות אותו בארץ. בדקה האחרונה אני התפרצתי ועל קו ה-16, תפס אותי בששקין הבלם ורצה להוציא לי את הכדור. יאשין השתתח על רגלי שוינו ורצה לתפוס את הכדור.

אני אומר שבששקין פצע אותו. באששקין אמר שאני יאשין שכב על הארץ כמו סטאלין במוווליאום. כולם רצו אליי חשבתו שהוא ירד לו דם מהלסת. אמרתי סליחה וברחת.

אחרי המשחק היינו עוד יומיים במוסקבה. עשו לנו מסיבת פרידה עם זודקה וקאביאר ונתנו לנו מתנות. לקבוצה התורכית פאנרבחצ'ה שהיתה שם נתנו לכל אחד מצלמת לייקה ושעון זהב. לנו נתנו קומקום מעץ. אפילו לא קומקום — אגרטל בשביל פרחים. חוץ מזה, ציירו כל אחד ונתנו את הציור. גם כן מתנה. איבדתי אותה במטוס.

החברה קנו מתנות לבד. קיבלנו שם 300 רובל. כל ארבעה רובל זה דולר. קנינו כל מיני מתנות. דובים מעץ, עגלות חורף עם סוסים מעץ, בולים ועוד.

הלכנו גם לבקר את סטאלין. קודם הראו לנו את המוזיאון בקרמלין, שם נמצאים תותחים ומרכבות מימי הצארים. למוווליאום עצמו יש תמיד תור ארוך. זה פולחן שלם ללכת לראות אותו. נכנסים והולכים במסדרון לאט לאט, כמו בהלוויה. ליד כל אחד הולכים שוטרים. אסור לצלם, אסור לדבר או לעשן, אסור לעמוד. צריכים ללכת בקצב איטי. סטאלין ולנין שכבו בארונות זכוכית, בדיוק כמו בחיים. היד של לנין נשארה סגורה. סטאלין נשאר כמו שהיה. עם שפם וחליפה שתמיד היה מצטלם בה. אין מה לדאוג להם — די נעים להרגיש שמסתכלים עליך גם אחרי שאתה מת.

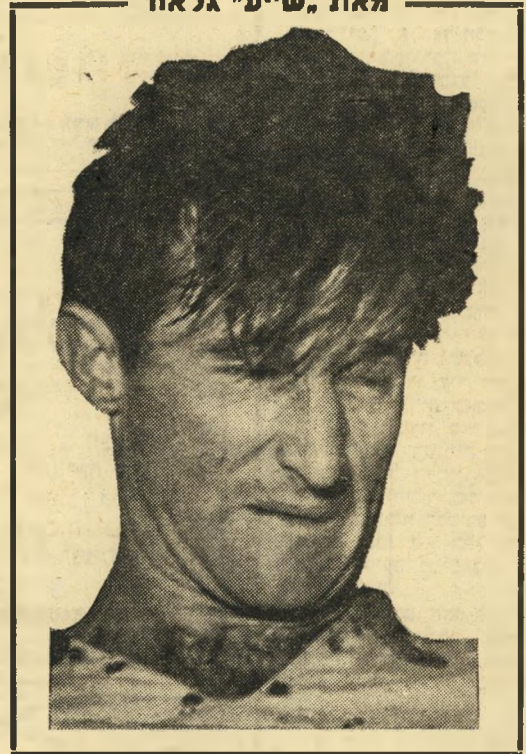
כל מה שאורם על סטאלין זה שטויות. בכל מקום ראינו תמונות שלו ופסלים. אף אחד לא חושב להוריד אותם.

ב שבת מפנו בחזרה, שוב בשיני אירונים: אחד רוסי ואחד צ'כי. הדרך בחזרה היתה כמו חלום. יש להם טייסים מצוינים, כמעט ולא מרגישים שסטים באוירון. הגענו לפאריס ב-10 בלילה. כשנסענו משדה התעופה ראינו המון אנשים ברחובות שרים, רוקים וצועקים. חשבנו שהם שמחים שחזרנו מרוסיה. אמרו לנו שזה לכבוד יום הבסטיליה. החברה רצו ללכת לראות את התיאטרון הקאמר. את מי זה מעניין. פיגאל יותר מעניינת. מה שאני רוצה להוסיף בהזכרונות זו, זה שאף אחד לא יבקש ממני כרטיסים למשחק. אין לי מה יש? ברוסיה שילמו בעד כרטיסים בשוק השחור פי שתיים ושלוש מהמחיר הרגיל. אתם כבר לא יכולים לשלם?

רוב הזמן הלכנו ביחד. היה לרשותנו אוטובוס קצת ישן ובו הסתובבנו בעיר. היו לנו שתי מלוחות, ורה שתירגמה לנו הכל לאנגלית ועוד אחת שהסבירה ברוסית. לפעמים היתה אפשרות לצאת לשעה שעתיים לבד. אבל אף אחד לא הלך יותר רחוק משמאה-מאתיים מטר מהמלון.

זאת "שיע" גלאוד

החברה אפילו לא היו מעונינים בזה, מה הם צריכים ללכת ולא לחזור?

כמה התחילו עם סטודנטיות רוסיות. אני לא יודע איך ואיפוא, אני גם לא יודע איך דיברו איתן ואיך גמרו, זה לא מעניין אותי. לא באתי לרוסיה בשביל בחורות.

ה לא כד כך קל לנצח את הרוסים. קודם כל לא ידענו עליהם שום דבר. שמענו פה ושם, אמרו לנו שזה טוב וזה מסוכן, אבל אי-אפשר לדעת כלום עד שרואים אותם. אתם עוד תראו אותם — תשתגעו פשוט. לנו לא נתנו לראות אותם. כשיבונס ביקש רשות לבקר באימונים. ענו לו שזה רחוק וחבל על הזמן. אבל להם לא היה חבל על הזמן לבוא לראות איך שאנחנו משחקים באימון.

יום אחד לפני המשחק הלכנו לישון מוקדם וגם למחרת לא יצאנו בכלל מהמלון. לפני שיצאנו משהו ונסענו לאיצטרון. בחיי שיש אצלם סדר. עד שהשחקנים לא באים, לא נותנים לאף אחד להיכנס למגרש. רק אחרי שנכנסנו, נתנו לקהל להיכנס.

את הטקס בטח שמעתם ברדיו. אין לי מה להוסיף, רק שבאמת היינו נרגשים. שאלו אותנו אם אחרי הגול הראשון היה לנו הושך בעיניים. לא! היה לנו חושך עוד לפני זה.

אני רק זוכר שהשחקנים הרוסים דחפו לנו זה פרחים ענקי ליד. רצתי למושבנים שמול היציע המרכזי וזרקתי את הפרחים לכמה חתיכות שישבו שם. אחר-כך התחיל המשחק. אני לא רוצה לדבר על החברה, רק על עצמי. לא הגעתי לרמה הרגילה שלי, מפני שהכדורים הגיעו אלי בהפסקות. מרוב שלא קיבלתי כדורים, כמעט נרדמתי על המגרש.

כ ה עלינו ועל המשחק במוסקבה. קראתי גם שממני לא מרוצים במיוחד. מה יכולתי לעשות? הרוסים מהירים כמו סילונים, כל פעם שהיו שולחים אלי כדור, לא הייתי מספיק להסתובב והבק שלהם כבר היה רחוק ממני ביחד עם הכדור. אבל אם להגיד את האמת, זה עוד לא היה כל כך גורא. שמענו במוסקבה חודשיים לפנינו ביקרה שם נבחרת הלבנון והמסירה בתוצאה של 18:0 ואחר כך, עוד כל העתונים ב" מוסקבה כתבו שהשוער שלהם הצטיין. אבל ביקשו מאיתנו לא לספר את זה לאף אחד, הלבנונים מתביישים.

הגענו למוסקבה בלילה. סטנו מבריסל לפראג. חיפשנו בדרך את מסך הברזל, אבל אף אחד לא ראה אותו. כנראה שזה סתם בולף של האמריקאים או שהורידו אותו כבר. מפראג סטנו עוד שעתיים עד לווילנה. כוילנה ידעו כבר שאנחנו צריכים לבוא ובשדה התעופה חיכו לנו המון יהודים. נתנו להם קצת מתנות, סיגריות, לוחות-כיס, מטבעות מש"ר קולד, שידעו גם הם שהמדינה קיימת בכלל.

אחר כך סטנו באוירון צ'כי עד למוסקבה. לפני זה הבהילי אותנו שאסור לצלם באוירון ושכלל אסור להסתכל החוצה. אבל זה לא נכון. מיוסל"ה לא לקחו את המצלמה ויכולנו להסתכל החוצה דרך החלונות. היה לילה. על החברה אני כבר לא רוצה לספר בפעם שעברה כתבתיו שוודו קרמר לא הרגיש טוב בטיסה ואחר כך הוא לא רצה כבר לדבר אתי. למה לי צרות?

כשהגענו למוסקבה היה דוקא מזג אויר יפה. בשדה התעופה ראינו רק מטוסים דו-מנועיים, שום מטוס גדול יותר לא היה שם. עשו לנו קבלת פנים באולם ההמתנה. לא היו הרבה אנשים, רק כמה נציגים מההתאחדות לכדור-רגל הרוסית וצלמים. למחרת הם כתבו בעתונים על המשחקים הטובים שלנו, אבל שכחו לכתוב על הרעים.

מאחר בלילה הגענו למלון לנינגראד, המלון השני בטיבו במוסקבה. מלון נהדר, אף על פי שיש בו פחות לוקסוס מאשר באמריקה. בכלל הרוסים לא בונים כמו האמריקאים מים עמודים בכל מקום. הכל מצופה שם בשיש. בחדרים יש טלפון ושטיחים ואפילו רדיו. הצרה עם הרדיו שהוא מכון רק לרדיו מוסקבה. חדר האוכל הוא אולם ענקי, כמו כל קפה נוגה. הלכנו לישון. למחרת שוינו הכרה עם מוסקבה, כבישים ענקיים. אפוא — הם אפילו לא ראתי כבישים כל כך רחבים. המכוניות שלהם הן חיקוי מושלם של כל המכוניות האמריקאיות.

ל פני המשחק התאמנו אימונים קלים על מגרש זי-נאמו, שנרגיש קצת את השרירים אחרי הנסיעה. באתנו זמן היתה שם הספרטקיאדה. היו שם המון סניגים וקוריאנים. בני אדם משונים, אף פעם לא ראתי כאלה.

יומיים לפני המשחק היה טקס הסיום, שבו היו צריכים לחלק את הגביעים. באנו לשם כל הקבוצה, לראות משחק כדורגל. פתאום היה מבול של גשם. המשחק נפסק וכולם ברחו.

אנחנו ישבנו ביציע המרכזי, שלושים מטר אולי במכת הנשיאות. ישבו שם כל הגדולים. הכרתי את חרושילוב, מולוטוב, שפילוב, חרושצ'וב ובוולגאנין עם הזקן הקטן. את מי שלא הכרנו הראו לנו. חשבנו אולי יציגו אותם בפנינו ונתקן קצת את הרושם. אפוא — הם אפילו לא הסתכלו עלינו! אולי ראו את התלבשות שלנו, אבל בטח לא הבינו מה זה.

הם היו לבושים חליפות רגילות. אף אחד לא היה במדים. צריך להגיד את האמת, הם נראים לא רע. מה אתם רוצים, שהם לא יראו טוב?

חוץ מהאימונים טיילנו בכל מיני מקומות בעיר. קודם כל הלכנו לקרקס. איזה דברים נהדרים שראינו. ארבעה כלביר מים מאולפים משחקים בכדור כמו בני אדם, עוד יותר טוב. אני לא בטוח אם היינו מנצחים אותם. לא האמנתי למה שאני רואה. כלביום כזה שחור ומבריק עושה לך פתאום סלטות ורוקו. אי אפשר להאמין.

אחר-כך הלכנו לבאטל. לא מבין בזה הרבה, אבל היה נהדר. ירשב על ידי הליינז (שופט הקו) הפיני. הוא לא יודע אנגלית ולא שום דבר. דיברתי איתו בדיים. אמרתי לו שבזמן שהקיצוני של הרוסים יעבור את ההגנה שלנו, שירים את הדגל. הוא צחק.